

KvægInfo – April 2023

Indhold

- **Aktuelt**
 - Afgræsning i kystnære områder - PFAS
 - Frisk-græsanalyser og slætstrategi
- **Aktuelt - ARLA**
 - Bæredygtighedstillæg
 - Klimatjek
- **Salmonella**
 - Oplysningspligt - salmonelle status 2
 - Sådan finder du Salmonella Dublin-status for kvægbesætninger
- **Aktuelle foderpriser - april 2023**
 - Foderpriser
 - Kvægrådgivere hos SAGRO
- **Kontakt**

AKTUELT

Afgræsning i kystnære områder – PFAS

Af Kvægrådgiver, SAGRO Ejvin Kortegaard

PFAS er et emne som er til frustration for jer, som skal have kvier på græs. Naturstyrelsen har senest meldt ud at der ikke skal afgræsses på deres arealer. Derfor giver det usikkerhed.

Vi har mødt spørgsmål til PFAS den seneste tid. Der er bekymring for at sende specielt kælvekvier på græs af frygt for at optage PFAS gennem afgræsningen.

Vi ved, at der på nuværende tidspunkt er taget prøver af græs i områder op langs vestkysten. Her er fundet for høje værdier i langt de fleste tilfælde. Græsprøver fra to lokaliteter som blev vasket i PFAS-frit vand viste, dog at halvdelen eller mere af det påviste PFAS i græsprøverne, kan vaskes af. Det stemmer meget godt med at kilden til PFAS i græsset formodes at komme fra havet.

Skal du sende kvierne på græs?

Jeg vil ikke være bekymret for at lade dyr afgræsse i områder der ikke er kystnære. Men jeg vil være tilbageholdende med at sende dyr på græs i kystnære områder.

I SAGRO kvæg holder vi kontakt med vores politiske Chef Stine Bundgård, som løbende holder kontakt med L&F. Hun fortæller at, vi afventer fortsat nye instrukser fra L&F efter Naturstyrelsens udmelding.

Frisk-græsanalyser og slætstrategi

Af Kvægrådgiver, SAGRO Marianne Seekjær

Hvordan får vi den ønskede fodermængde og kvalitet fra græsmarken i 2023? Læg din overordnede strategi tidligt og vær kritisk med dine græsmarker.

Med en god slætstrategi kan du påvirke kvaliteten og udbytteprofilen af årets græshøst. Det kan være svært at vurdere det rigtige slættidspunkt, et af værktøjerne til at hjælpe med beslutningstagningen af slættidspunkt er en friskgræsanalyse. Med en frisk-græsanalyse kan der opnås et indblik i græssets udvikling, vækst og fordøjelighed på analysetidspunktet og derudfra vurdere hvornår det rigtige tidspunkt for slæt er. Frisk-græsanalysen giver også mulighed for, på baggrund af fakta, at revurdere ens slætstrategi løbende og derved lave justeringer undervejs som slætsæsonen skrider frem.

Fodermængden der kan hentes på marken, er også en vigtig faktor. Det nytter ikke at køre med fast interval, hvis der ikke har været en god græsvækst i den pågældende periode, eller modsat har været mere gang i græsset end forventet. Høstprisen er nemlig næsten uafhængig af mængden.

Når man har styr på sine kvaliteter, bliver vinterfodringen nemmere og billigere i indkøb af kraftfoder. Det er også nemmere at lægge ensilagen i stak efter lagkageprincippet, så der opnås en mere ensartet kvalitet gennem vinterfodringen. Det gør det samtidig nemt og hurtigt at hente ensilage.

1. slæt er ofte lavt på protein, men til gengæld højt i energi, som følge af gode cellevægge/NDF. Græssets indhold af protein vil typisk falde med op mod 3%-enheder den sidste uge inden slæt. Også af den årsag, ønsker vi tidlig slæt, med en høj fordøjelighed i græsset, hvor fordøjeligheden bør ligge på minimum 80%.

Ligesom de foregående år, laver SAGRO igen i år en oversigt over frisk-græsanalyser, hvor vi følger 6 marker fordelt med 3 i den nordlige del af SAGRO's område, og 3 i den sydlige del, som hver især løbende får lavet 3 frisk-græsanalyser. Disse analyser kan følges på Sagro.dk. Der klippes første gang den 1. maj.

Frisk-græsanalyser laves på NIR-scanneren, der efter få minutter kan give svar på parametrene i græsset på det aktuelle tidspunkt: Tørstof, proteinindhold, sukkerindhold og fordøjelighed mm. Ud fra analysesvaret kan der tages stilling til slætdato. Vi gentager succesen med frisk-græsanalyser med NIR-scanneren igen i år, dog i et lidt anderledes set-up.

Der er 3 muligheder for at få lavet friskgræsanalyser i SAGRO:

1) Du kan selv klippe græsprøven og indlevere den på enten Herning kontoret eller Esbjerg kontoret, hvor den vil blive analyseret på NIR-scanneren samme dag. **Pris 300 kr. pr prøve**

2) Du kan selv klippe græsprøven, men få den afhentet af os på udvalgte dage og få den analyseret på NIR-scanneren samme dag. **Pris 400 kr. pr prøve**

3) Vi kan komme ud og klippe prøven og tage den med til analyse på enten Esbjerg kontoret eller Herning kontoret, hvor den analyseres samme dag. **Pris 900 kr. pr prøve**

Meld ind om du ønsker at få lavet friskgræsanalyse og hvilken mulighed du ønsker at benytte.

Tilmelding til besøg af NIR-scanneren foregår til Charlotte From Katholm på mail cka@sagro.dk eller telefon 96 29 68 42. SU for tilmelding er den 4. maj.

AKTUELT – ARLA

Bæredygtighedstillæg

Af Kvægrådgiver, SAGRO Bjørg N. Andersen

Der er godt gang i markarbejdet rundt omkring og en stor del af dagligdagens fokus ligger der. Derfor oplever vi også en del landmænd som ringer ind og beder om hjælp til Arlas bæredygtighedstillæg og klimatjek. Vi hjælper glædeligt alle, men opfordrer også til, at man bruger lidt tid på at gennemgå de dokumenter og svar, som skal gives til Arla.

I SAGRO har vi udarbejdet et modelværktøj, som for den enkelte bedrift kan kaste lys over, hvad hvert enkelte point betyder i kr. baseret på den aktuelle mælkeleverance for et givent regnskabsår.

Eksemplet gør sig gældende for en bedrift som i regnskabsåret 2021 har leveret 1.000.000 kg mælk med en fedt% på 4,10 kg protein% på 3,56 (1.023.892 kg EKM). Med den aktuelle leverance har hvert point en værdi af 2.285 kr. I scenariet uden afgræsning, opnås 65 point, hvilket giver et opnået bæredygtighedstillæg på 148.546 kr. I scenariet med afgræsning opnås 67 point og 153.117 kr. i bæredygtighedstillæg. I scenariet uden grøn strøm opnås 60 point og 137.120 kr. i bæredygtighedstillæg. Ved at have en aftale på grøn strøm kan denne bedrift hente 11.425 kr. i ekstra tillæg, hvilket også giver et godt beregningsgrundlag ift. hvad den grønne strøm så må koste, når der skal tegnes kontrakt. Ligeledes kan der ved afgræsning hentes 2 point, svarende til 4570 kr. i ekstra tillæg på denne bedrift. Dertil skal der regnes på om afgræsning kan lade sig gøre logistiskmæssigt og om det ekstra tillæg er nok til at betale indhegning, muligt tab af mælkeydelse osv.

Dette værktøj hjælper altså til at få sat perspektiv på tingene ift. omkostninger og fortjeneste. Værktøjet kan bruges på alle bedrifter, så tag fat i din nærmeste kvægrådgiver, hvis du finder det interessant.

HUSK - deadline er 30. juni og der fremadrettet skal følges op på bæredygtighedstillægget hvert kvartal.

Kosekvensberegning for bæredygtighedstillægget		Eksempel		
Regnskabsår		2021	2021	2021
Big 5	49 point	U. afgræsning	M. afgræsning	U. grøn strøm
Fodereffektivitet 13 point		13	13	13
Gødningsanvendelse 11 point		6	6	6
Arealanvendelse 9 point		7	7	7
Proteineffektivitet 8 point		7	7	7
Dyrenes holdbarhed 5 point		2	2	2
Overvågning af foder 2 point		2	2	2
Big 5 handlingsplan 1 point		1	1	1
Bæredygtigt foder	11 point			
Brug af soja 11 point		11	11	11
Biodiversitet og carbon farming	8 point			
Afgræsning 2 point		0	2	0
Kontinuerligt plantedække 2 point		2	2	2
Flerårige afgrøder 1 point		0	0	0
Permanent græsareal 1 point		0	0	0
Jordprøveudtagning 1 point		1	1	1
Tjek af biodiversitet og jordens sundhed 1 point		1	1	1
Håndtering af husdyrgøning	6 point			
Biogas eller forsuring 4 point		4	4	4
Udbringningsteknik 1 point		1	1	1
Andet 1 point		1	1	1
Vedvarende elektricitet	5 point			
Brug af vedvarende elektricitet 5 point		5	5	0
Opbygning af viden	1 point			
Deltagelse i arrangementer til opb. af viden 1 point		1	1	1
Økonomiske nøgletal (beregnet)				
Point	point	65	67	60
Point omregnet til eurocent	eurocent	1,95	2,01	1,8
Kg mælk leveret	kg	1000000	1000000	1000000
Fedt % i leveret mælk	%	4,1	4,1	4,1
Protein % i leveret mælk	%	3,56	3,56	3,56
Leveret kg EKM total	kg EKM	1023892	1023892	1023892
Point-værdi baseret på din leverance	kr./point	2285	2285	2285
Opnået bæredygtighedstillæg	kr.	148546	153117	137120
Muligt ekstra bæredygtighedstillæg ved 80 point	kr.	63989	60333	91413
*eurokurs	kr.	7,44		

Klimatjek

Af Kvægrådgiver, SAGRO Jesper Gejl Kristensen

Deadline for indberetning af årets klimatjek til ARLA-gården nærmer sig. Når årsrapporten for 2022 er klar, vil det derfor være en god ide at begynde at få styr på klimatjekket. Klimatjekket ligger til grund for mange af BIG-5 klimatiltagene i bæredygtighedstillægget, så derfor er det bl.a. vigtigt at have styr på avlen i 2022, primo- og ultimobeholdninger, forbruget af indkøbt foder samt gødningsanvendelsen.

Vi tilbyder i SAGRO kvæg at hjælpe med indberetningen enten fra kontoret via et rådgiverlogin eller ude på bedriften sammen med dig. Hvis du selv vil indberette, men føler det er svært at finde de rigtige tal, kan vi lave en udskrift klar, hvor svarene kommer i kronologisk rækkefølge, som de fremkommer i indberetningen på ARLA-gården.

Kontakt din nærmeste kvægrådgiver, hvis du har brug for hjælp til overblik over de relevante tal og indberetning af dem.

SALMONELLA

Oplysningspligt – salmonelle status 2

Af Kvægrådgiver, SAGRO Marianne Seekjær

Den ansvarlige for en kvægbesætning i salmonella-status 2 har pligt til at oplyse om status til alle, der har kontakt med besætningen.

Hvis du er ansvarlig for en besætning i salmonella-status 2, skal du oplyse enhver, der har kontakt med besætningen om, at den er under offentlige tilsyn grundet Salmonella Dublin. Det er altså den besætningsansvarlige, som har oplysningspligten. Du skal informere både dem, som skal servicere dig i stalden og i marken, og dem som leverer varer eller foder til din bedrift. Det vil fx sige dyrlæge, fodringsrådgiver, klovbeskærer, inseminør, håndværkere, foderstof, maskinstationer, biogas mfl.

Minimer antallet af besøg

Når besætningen er i salmonella-status 2, skal besøg på bedriften så vidt muligt minimeres og kun være absolut nødvendige besøg. Du må ikke have "unødvendige" besøg i stalden som fx besøg af skoleklasser, familie, venner og naboer.

Dine forretningsforbindelser har pligt til at besøge salmonellafrie besætninger, før de besøger besætninger i status 2 - medmindre det er absolut akut. Det er dig, som skal oplyse dette, ved bestilling af en ydelse.

Sådan finder du Salmonella Dublin-status for kvægbesætninger

Af Kvægrådgiver, SAGRO Marianne Seekjær

Er der besætninger, som er smittet med salmonella, i nærheden af din? Eller skal du besøge en besætning og er i tvivl om dens status? Find salmonella Dublin-status på en besætning ved at gå ind i CHR-registreret: <https://chr.fvst.dk/> Her klikker du på "Besætninger" og skriver besætningens adresse. I besætninger, som har Salmonella Dublin-status 2, vil der fremkomme en rød markering under "Må dyrene omsættes".

AKTUELLE FODERPRISER – APRIL 2023

Foderpriser

Af Kvægrådgiver, SAGRO Bendt Bendtsen

27/04-2023. Mineral er pallepris

Fodermiddel	Pris	bemærkninger
Kraftfoder 20% protein 14 tons tip	264,50 kr.	
Kraftfoder 27% protein, 14 tons tip	295,00 kr.	
Kraftfoder 33% protein 14 tons tip	330,00 kr.	8% fedt
Rapskager, 36 tons tippet	295 kr.	Termin, mar. kr.
Rapsskrå, 36 tons tippet	275,00 kr.	Termin, mar. kr.
NON GM Sojaskrå tippet	456 kr.	Termin, feb. kr. forv.
Byg, 12 tons tippet	180 kr.	
Hvede, 12 tons tippet	199 kr.	
Rug, 12 tons tippet	175 kr.	
Fint formalet majs, 36 tons	238 kr.	
Småkalvefoder	499 kr.	25 kg/sæk/pallepris

Kalveblanding 17% protein , 15 tons	255 kr	
Lipitec Bovi LM fedt	1060 kr.	278 FE/100 kg
Fodersalt	126 kr.	
Kautisk soda	1220 kr.	
Magnesium clorid	736 kr.	Forsuring i closeup
Foderurea 46%	712 kr.	Kræver HACCP
80/20 urea	622 kr.	Uden HACCP
Type 1 Mineral basis mikro	400 kr.	
Type 3 Mineral basis kridt	260 kr.	
Mineral goldkøer	920 – 1500 kr.	100 gr/ko

Kvægrådgivere hos SAGRO

[Klik her](#)

KONTAKT